Contributed by Camiel Delclef
zaterdag, 15 december 2012 - Last Updated zaterdag, 15 december 2012

Het lag oorspronkelijk in mijn bedoeling een recensie te schrijven van het onlangs verschenen boek ' De Mythe van de Groene Economie' van de hand van Anneleen Kenis & Matthias Lievens maar de klimaattop in Doha, Qatar die op 26 november van start gaat en de gebeurtenissen rond o.m. Ford Genk nopen mij ertoe wat breder te gaan dan enkel het boek te bespreken.

Het kapitalisme verandert van aanschijn, maar het blijft kapitalisme. De klassenstrijd krijgt een nieuw gezicht, maar het blijft klassenstrijd. De arbeidersklasse ondergaat veranderingen, maar het blijft de klasse van loonarbeiders en loonarbeidsters. (Uit "De Hoop doen herleven - Een bevrijdend socialisme voor de 21ste eeuw" door Alain Tondeur & François Vercammen uit 1993)

Bovenstaand citaat illustreert perfect waar het in "De Mythe van de Groene Economie" om te doen is. De auteurs halen met verve het mantra van de "Groene Economie" als redding voor onze zwaar bedreigde planeet onderuit. Aan de hand van overvloedig veel voorbeelden tonen zij aan dat die veel geprezen "Groene Economie" niets meer is dan "Groen kapitalisme" dat (misschien) enkel een redmiddel zal zijn voor de "happy few" die "rich and famous" zijn. De klimaatcrisis, want daar gaat het over, wordt op die manier herleid tot koopwaar waar een aardige cent aan te verdienen valt en waardoor miljarden mensen in het globale zuiden en honderden miljoenen armen in het globale noorden er nog slechter aan toe zullen zijn dan nu reeds het geval is.

De Groene Beweging = de nieuwe sociaaldemocratie

Het boek legt ook bloot op welke manier de Groene Beweging verworden is tot de sociaaldemocratie van onze tijd. Via samenwerking met kapitalisten en neoliberale regeringen en bewustmaking van het individu tracht de Groene Beweging de scherpe kantjes weg te vijlen om aldus niet onder ogen te moeten zien dat het kapitalisme aan de basis ligt van de klimaatcrisis.

Gelukkig zijn er in het globale zuiden meer en meer bewegingen die zich tegen deze overheersende tendens binnen de Groene Beweging afzetten. In het globale zuiden klinken de stemmen die een verband leggen tussen hoe de samenleving nu ingericht is en de klimaatcrisis steeds luider en worden acties tegen het overheersende, perverse systeem van het kapitalisme steeds talrijker.

Jammer genoeg loopt het globale noorden (en dan vooral de rijke westerse landen) steeds meer achter de feiten aan. Hier is men er nog altijd vrij gerust in dat het kapitalisme ook deze klimaatcrisis zal overwinnen en de welvaart die hier heerst zal vrijwaren. Men gaat dan gemakshalve voorbij aan het feit dat die welvaart ons niet cadeau werd gedaan maar dat daarvoor zware strijd werd geleverd. Die arbeidersstrijd heeft ons de welvaart opgeleverd maar jammer werd de strijd niet voleindigd omdat de reformisten het gehaald hebben en die zijn nu zelfs de beste hoeders van het systeem geworden. Denk maar aan de sp.a bij ons en alle andere sociaal-democratische partijen in Europa.

Ook organisaties en bewegingen die een cruciale rol (zouden kunnen en moeten) spelen in de strijd voor een andere en betere wereld laten het bij ons afweten. Vakbonden bewijzen enkel lippendienst en zetten nog altijd in op groei en klssieke jobs. Bewegingen als VELT, LETS en Transition Towns zetten in op een 'vergroening' van de economie of proberen zich buiten of naast het heersende systeem te plaatsen.

Revolutie

In zijn vorige boek 'Socialisme en Democratie in de 21ste Eeuw' ontweek co-auteur Matthias Lievens de kwestie van de revolutie. In dit boek doen de auteurs dit niet langer en stellen zij onomwonden dat er een revolutie nodig zal zijn en dat die wereldwijd moet zijn maar zij zeggen wel niets over de 2 grote obstakels die dat, vooral in het globale noorden, in de weg staan:

1) De media

Onlangs heeft De Morgen, één van onze twee 'kwaliteitskranten, naar aanleding van de Doha-klimaattop, een heel katern gewijd aan de klimaatcrisis. Op een (slecht) interviewtje van Anneleen Kenis en Matthias Lievens na, staat het volledige katern in dienst van de nieuwe Groene Kapitalistische Economie en beperkt zich verder tot bangmakerij en paniekzaaierij. Dit is tekenend voor hoe er in de overheersende massa-media bericht wordt over de klimaatcrisis. De overgrote meerderheid van de mensen komen op die manier helemaal niet te weten wat er in het globale zuiden gebeurt.

Dan heb ik het nog niet over de gigantische reclame-campagnes die opgezet worden om die 'groene economie' te promoten. Van de grootste multinationals tot de kleinste kmo: allemaal springen ze op de kar van groen, duurzaam...

De vraag is dus: Hoe bereik je grote bevolkingsgroepen als de heersende media in handen zijn en ten dienste staan van het heersende systeem?

2) Leger en politie

En dan is er nog het vraagstuk van het gigantische repressie- en onderdukkingsapparaat dat het huidige systeem te zijner beschikking heeft. We zien dat acties in het globale zuiden meestal af te rekenen krijgen met genadeloze onderdrukking waarbij het doden van actievoerders niet geschuwd wordt en dan gaat het meestal om zeer lokale acties.

Zoals het altijd al het geval is geweest zal het kapitalistische systeem niet aarzelen om dat apparaat in te zetten als hun systeem wereldwijd aangevallen wordt met alle gevolgen vandien. Hiertegen is enkel de macht van de grote aantallen bestand m.a.w. een wereldwijde mobilisatie van mensen die zich verzetten tegen het bestaande systeem dat ons de dieperik indrijft. Met de technologische mogelijkheden waarover we nu beschikken ligt daar een kans om deze mobilisatie te verwezenlijk.

Zijn er mogelijkheden bij ons?

Met de huidige economische crisis liggen de kansen en mogelijkheden voor het grijpen, theoretisch dan toch. Het massale verzet dat er is in de zwaarst getroffen landen zoals Griekenland, Spanje, Portugal...zou kunnen benut worden om resoluut te kiezen voor een andere maatschappij-organisatie.

Het drama van Ford Genk en de heersende ontslagengolf zou een aanzet kunnen zijn om de zaken anders aan te pakken maar jammer genoeg is daar maar weinig van te merken. Alle actoren zetten in op de klassieke economie en bijgevolg gaat er een kans voorbij.

Het kapitalisme ziet in een crisis altijd een opportuniteit om zichzelf her uit te vinden en slaagt daar ook altijd weer in omdat de tegenbeweging die de klassenstrijd voert (want dat is het tenslotte) er niet in slaagt om in tijden van crisis haar project naar voren te schuiven en altijd weer in defensieve stellingen blijft zitten.

Besluit

Ik wil besluiten met nog een citaat uit 'De hoop doen herleven - Een bevrijdend socialisme voor de 21ste eeuw'

“Wij reiken die socialisten de hand die vinden dat socialisme nog altijd een project voor een andere samenleving is, die niet vinden dat socialisme het zo goed en zo kwaad mogelijk beheren van het kapitalisme is.

Wij reiken die groenen de hand die ervan overtuigd zijn dat echte ecologie een globale maatschappijverandering en een breuk met het heilige winstprincipe noodzakelijk maakt.

Wij reiken die communisten de hand die met afschuw vaststellen dat het stailinisme een ongelofelijke knoeiboel heeft nagelaten en die weigeren te geloven dat de sociaaldemocraten gelijk hadden.”
Het boek 'De Mythe van de Groene Economie' door Anneleen Kenis en Matthias Lievens werd uitgegeven bij EPO. Deze bespreking verscheen oorspronkelijk op de blog van Camiel Delclef op DWM